

Bruxelles, 8 iunie 2023
(OR. en)

10411/23
ADD 1

AG 48
INST 209
JAI 822

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	8 iunie 2023
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2023) 311 final ANEXA 1
Subiect:	ANEXĂ la COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIUL EUROPEAN, CONSILIU, CURTEA DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE, BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ, CURTEA DE CONTURI EUROPEANĂ, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR Propunere de instituire a unui organism de etică interinstituțional

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2023) 311 final ANEXA 1.

Anexă: COM(2023) 311 final ANEXA 1

Bruxelles, 8.6.2023
COM(2023) 311 final

ANNEX 1

ANEXĂ

la

**COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN,
CONSILIUL EUROPEAN, CONSILIU, CURTEA DE JUSTIȚIE A UNIUNII
EUROPENE, BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ, CURTEA DE CONTURI
EUROPEANĂ, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI
COMITETUL REGIUNILOR**

Propunere de instituire a unui organism de etică interinstituțional

ANEXĂ

Propunere de

Acord între Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comisia Europeană, Curtea de Justiție a Uniunii Europene, Banca Centrală Europeană, Curtea de Conturi Europeană, Comitetul Economic și Social și Comitetul Regiunilor de instituire a unui organism interinstituțional care să stabilească standarde etice destinate membrilor instituțiilor și organelor consultative menționate la articolul 13 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE)

EXPUNERE DE MOTIVE

Articolul 13 alineatul (1) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) prevede că Uniunea „dispune de un cadru instituțional care vizează promovarea valorilor sale, urmărirea obiectivelor sale, susținerea intereselor sale, ale cetățenilor săi și ale statelor membre, precum și asigurarea coerenței, a eficacității și a continuității politicilor și a acțiunilor sale”.

Instituțiile europene trebuie să se bazeze, în cadrul misiunii lor, pe conduita ireproșabilă a membrilor lor. Membrii trebuie să respecte principiile și obligațiile etice care sunt prevăzute pentru membrii instituțiilor în tratatele UE, precum și în normele adoptate de fiecare instituție în temeiul tratatelor.

Pentru ca cetățenii UE să aibă încredere în reprezentanții lor democratici din instituțiile europene și în funcționarea instituțiilor, membrii instituțiilor trebuie să respecte cele mai înalte standarde de independență și integritate.

Tratatele prevăd obligații pentru membrii majorității instituțiilor și atribuie responsabilități pentru a asigura buna conduită a membrilor instituțiilor în materie de independență și integritate. Echilibrul instituțional stabilit prin tratate garantează echilibrul de puteri între instituții. Tratatele au stabilit, în special, proceduri care fac posibilă luarea de măsuri în cazul unei conduite necorespunzătoare a membrilor instituțiilor. Majoritatea instituțiilor au ales să pună în aplicare mai în detaliu acest cadru și obligațiile individuale care decurg din acesta, fie în regulamentele lor de procedură, fie în codurile de conduită destinate membrilor lor. Dispozițiile relevante sunt:

Parlamentul European

Tratatele nu stabilesc obligații explicite în materie de etică pentru deputații din Parlamentul European sau norme ori proceduri explicite care ar trebui să fie urmate în cazul unei conduite necorespunzătoare din punct de vedere etic a unui deputat la nivelul UE. Parlamentul a stabilit norme în acest sens în Codul de conduită a deputaților în Parlamentul European, care este atașat la Regulamentul său de procedură. Articolul 8 din Codul de conduită a deputaților în Parlamentul European referitor la procedura de urmat în cazul unor posibile încălcări ale Codului de conduită prevede:

(1) În cazul în care există motive pentru a presupune că un deputat în Parlamentul European a încălcat prezentul cod de conduită, Președintele informează Comitetul consultativ, cu excepția cazurilor evident ofensatoare.

(2) *Comitetul consultativ examinează circumstanțele presupusei încălcări și poate audia deputatul în cauză. Pe baza concluziilor sale, adresează Președintelui o recomandare cu privire la o eventuală decizie.*

În cazul unei presupuse încălcări a Codului de conduită de către un membru permanent sau de către un membru de rezervă al Comitetului consultativ, membrul sau membrul de rezervă în cauză se abține de la participarea la lucrările Comitetului consultativ care vizează presupusa încălcare.

(3) *În cazul în care, luând în considerare această recomandare și după ce l-a invitat pe deputatul în cauză să prezinte observații în scris, Președintele ajunge la concluzia că deputatul respectiv a încălcat Codul de conduită, acesta adoptă o hotărâre motivată prin care stabilește o sancțiune. Președintele aduce hotărârea sa motivată la cunoștința deputatului în cauză.*

Sancțiunea pronunțată poate consta în una sau mai multe dintre măsurile menționate la articolul 176 alineatele (4)-(6) din Regulamentul de procedură.

(4) *Deputatul în cauză are la dispoziție căile de atac interne stabilite la articolul 177 din Regulamentul de procedură.*

Articolul 176 alineatele (4)-(6) din Regulamentul său de procedură – Sancțiuni

(4) *Sancțiunea poate consta în una sau mai multe dintre următoarele măsuri:*

- (a) muștrarea;*
- (b) pierderea dreptului la indemnizația de ședere pentru o perioadă care poate să dureze între două și 30 de zile;*
- (c) fără a aduce atingere dreptului de vot în ședință plenară și sub rezerva, în acest caz, a respectării stricte a regulilor de conduită, suspendarea temporară a participării la toate sau la o parte din activitățile Parlamentului pentru o perioadă care poate să dureze între două și 30 de zile în care Parlamentul sau oricare dintre organele, comisiile sau delegațiile sale se reunesc;*
- (d) interdicție ca deputatul să reprezinte Parlamentul în cadrul unei delegații interparlamentare, al unei conferințe interparlamentare sau al oricărui forum interinstituțional, pentru o perioadă de până la un an;*
- (e) în cazul unei încălcări a obligațiilor de confidențialitate, o limitare a drepturilor de acces la informații confidențiale sau clasificate pentru o perioadă de până la un an.*

(5) *Măsurile prevăzute la alineatul (4) literele (b)-(e) pot fi dublate în caz de încălcare repetată sau în cazul în care deputatul refuză să se conformeze unei măsuri luate în temeiul articolului 175 alineatul (3).*

(6) *Pe lângă aceasta, Președintele poate să prezinte o propunere Conferinței președinților în vederea suspendării sau a retragerii unui mandat sau a mai multor mandate interne deținute de deputat în Parlamentul European, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 21.*

Consiliul European

Articolul 15 alineatul (5) din TEU

Consiliul European își alege președintele cu majoritate calificată, pentru o durată de doi ani și jumătate, cu posibilitatea reînnoirii mandatului o singură dată. În caz de împiedicare sau de culpă gravă, Consiliul European poate pune capăt mandatul președintelui în conformitate cu aceeași procedură.

Codul de conduită pentru președintele Consiliului European prevede dispoziții suplimentare referitoare la conduita care este așteptată din partea acestuia.

Consiliul

Consiliul Uniunii Europene este compus din câte un reprezentant la nivel ministerial al fiecărui stat membru, împuternicit să angajeze guvernul statului membru pe care îl reprezintă și să exercite dreptul de vot al statului membru respectiv [articolul 16 alineatul (2) din TUE]. Regulamentul de procedură al Consiliului, care are ca temei juridic articolul 240 alineatul (3) din TFUE, nu stabilește nicio obligație specifică în materie de etică pentru miniștrii care reprezintă statele membre în cadrul Consiliului. În această privință, regulamentul se bazează pe responsabilitatea și pe deciziile interne ale fiecărui stat membru pentru a se asigura că voturile și pozițiile sale sunt corect reprezentate în Consiliu de ministrul desemnat și că persoana desemnată contribuie la buna funcționare a Consiliului și o respectă.

Comisia Europeană

Articolul 245 din TFUE

Membrii Comisiei se abțin de la orice act incompatibil cu natura funcțiilor lor. Statele membre respectă independența acestora și nu încearcă să îi influențeze în îndeplinirea sarcinilor lor. Pe durata mandatului lor, membrii Comisiei nu pot exercita nicio altă activitate profesională, remunerată sau nu. La instalarea în funcție, aceștia se angajează solemn să respecte, pe durata mandatului și după încetarea acestuia, obligațiile impuse de mandat și, în special, obligația de onestitate și prudență în a accepta, după încheierea mandatului, anumite funcții sau avantaje. În cazul nerespectării acestor obligații, Curtea de Justiție, sesizată de Consiliu, hotărând cu majoritate simplă, sau de Comisie, poate hotărî, după caz, destituirea persoanei în cauză în condițiile articolului 247 sau decăderea din dreptul la pensie ori la alte avantaje echivalente.

Codul de conduită al membrilor Comisiei Europene definește și clarifică obligațiile care le revin membrilor (JO C 65, 21.2.2018, p. 7-20).

Curtea de Justiție a Uniunii Europene

Articolul 6 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene (Protocolul nr. 3)

Judecătorii pot fi înlăturați din funcție sau declarați decăzuți din dreptul la pensie sau din alte avantaje echivalente numai în cazul în care, în opinia unanimă a judecătorilor și avocaților generali ai Curții de Justiție, nu mai corespund condițiilor cerute sau nu mai îndeplinesc obligațiile aferente funcției lor. Judecătorul în cauză nu ia parte la aceste deliberări. În cazul în care persoana în cauză este membru al Tribunalului sau al unui tribunal specializat, Curtea decide după consultarea tribunalului în cauză.

Grefierul aduce decizia Curții la cunoștința președintelui Parlamentului European și al Comisiei și o notifică președintelui Consiliului.

În cazul deciziei de înlăturare din funcție a unui judecător, această ultimă notificare antrenează eliberarea postului.

Codul de conduită a membrilor și a foștilor membri ai Curții de Justiție a Uniunii Europene clarifică mai în detaliu obligațiile acestora (JO C 397, 30.9.2021, p. 1).

Curtea de Conturi a Uniunii Europene

Articolul 286 alineatele (5) și (6) din TFUE

(5) În afară de schimbarea ordinară și de deces, funcțiile membrilor Curții de Conturi încetează în mod individual prin demisie sau prin destituire, declarată de Curtea de Justiție în conformitate cu alineatul (6).

(6) Membrii Curții de Conturi pot fi destituiți din funcțiile lor sau pot fi declarați decăzuți din dreptul la pensie sau la alte avantaje echivalente numai în cazul în care Curtea de Justiție constată, la cererea Curții de Conturi, că au încetat să corespundă condițiilor cerute sau să îndeplinească obligațiile care decurg din funcția lor.

Codul de conduită pentru membrii și foștii membri ai Curții de Conturi stabilește mai în detaliu obligațiile acestora (JO L 128, 2.5.2022, p. 102).

Banca Centrală Europeană

Articolul 11 alineatul (4) din Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene (Protocolul nr. 4) privind membrii Comitetului său executiv

În cazul în care un membru al Comitetului executiv nu mai îndeplinește condițiile necesare exercitării funcțiilor sale sau în care a comis o abatere gravă, Curtea de Justiție îl poate demite, la cererea Consiliului guvernatorilor sau a Comitetului executiv.

Codul de conduită pentru înalții funcționari ai BCE stabilește obligațiile în materie de etică aplicabile membrilor Consiliului guvernatorilor și membrilor Consiliului de supraveghere pe durata exercitării atribuțiilor lor de membri ai unui organ de nivel înalt al BCE, precum și membrilor Comitetului executiv (JO C 478, 16.12.2022, p. 3).

Comitetul Regiunilor

Articolul 300 alineatul (4) din TFUE

Mandatul membrilor [...] Comitetului Regiunilor nu este imperativ. Aceștia își exercită funcțiile în deplină independență, în interesul general al Uniunii.

Codul de conduită a membrilor Comitetului European al Regiunilor (JO L 20, 24.1.2020, p. 17) pune în aplicare mai în detaliu această dispoziție.

Comitetul Economic și Social European

Articolul 300 alineatul (4) din TFUE

Mandatul membrilor Comitetului Economic și Social [...] nu este imperativ. Aceștia își exercită funcțiile în deplină independență, în interesul general al Uniunii.

Regulamentul de procedură și Codul de conduită a membrilor Comitetului Economic și Social European (JO L 149, 31.5.2022, p. 1) pune în aplicare mai în detaliu această dispoziție.

Tratatele au stabilit așadar un cadru diferențiat în ceea ce privește obligațiile individuale ale membrilor instituțiilor și procedura care trebuie urmată în cazul unei conduite necorespunzătoare a acestora. Majoritatea instituțiilor au ales să pună în aplicare mai în detaliu acest cadru și obligațiile care decurg din acesta pentru membrii lor. Aceste instituții au adoptat norme interne fie prin regulamentul lor de procedură, fie prin codurile de conduită destinate membrilor lor și au încredințat în general președintelui lor respectiv responsabilitatea specială de a asigura aplicarea normelor respective. De obicei, aceste instituții au instituit, de asemenea, un organism consultativ intern care să sprijine procesul decizional al instituțiilor în ceea ce privește toate sau unele dintre aceste obligații individuale care le revin membrilor lor. În prezent, nu există niciun mecanism sau for care să discute sau să coordoneze aceste măsuri interne între instituții, chiar și în domeniile în care există similarități importante între instituții și membrii lor. Mai mult, nu este prevăzut un spațiu dedicat în care normele de etică și măsurile aplicabile membrilor tuturor instituțiilor să poată fi reunite și consultate de publicul larg.

În Orientările sale politice, publicate la 16 iulie 2019, președinta Comisiei a sprijinit crearea unui „organism de etică independent, comun tuturor instituțiilor UE”, cu scopul de a asigura încrederea în instituțiile UE în ceea ce privește „etica, transparența și integritatea”.

În perioada 2019-2021, Parlamentul European a lucrat la un raport din proprie inițiativă referitor la consolidarea transparenței și a integrității în instituțiile UE prin înființarea unui organism de etică independent al UE. Rezoluția sa a fost adoptată la 16 septembrie 2021. Comisia a trimis Parlamentului un răspuns oficial la 18 februarie 2022. O rezoluție ulterioară prin care se solicita înființarea organismului de etică a fost adoptată la 16 februarie 2023.

Un organism de etică comun tuturor instituțiilor va permite dezvoltarea unor standarde minime comune cu privire la conduita membrilor instituțiilor. Acesta va oferi astfel tuturor instituțiilor, pentru prima dată, posibilitatea de a aborda problema standardelor etice ale membrilor lor ca pe o chestiune de interes interinstituțional comun. În ceea ce privește personalul instituțiilor UE, Statutul funcționarilor și Regimul aplicabil celorlalți agenți ai Uniunii Europene au stabilit deja un set cuprinzător de norme și proceduri în domeniul eticii și al acțiunilor disciplinare care se aplică personalului tuturor instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor UE. În acest fel au fost stabilite pentru întreaga funcție publică a UE standarde și norme identice, cărora li se pot aduce clarificări suplimentare prin norme de punere în aplicare adoptate de fiecare instituție. Pentru a asigura transparența și a promova o aplicare consecventă a Statutului funcționarilor, normele care pun în aplicare a Statutului funcționarilor sunt compilate într-un registru ținut de Curtea de Justiție a Uniunii Europene și fac obiectul unui raport prezentat de Comisie Parlamentului European și Consiliului din trei în trei ani (articolul 110 din Statutul funcționarilor). Aceste eforturi sunt sprijinite de structurile și mecanismele consacrate care permit adoptarea unei abordări interinstituționale comune ori de câte ori subiectul abordat impune o astfel de abordare. Comisia consideră că aceste structuri și mecanisme consacrate ar trebui să analizeze, cu titlu prioritar, posibilitățile care există de a face schimb de bune practici, de învățăminte și, dacă este necesar, de informații cu privire la domeniile în care ar putea fi aliniate și mai mult normele destinate personalului.

Membrii personalului nu intră sub incidența prezentului acord, întrucât există deja mecanisme de coordonare interinstituțională pentru chestiunile etice referitoare la membrii personalului. În limitele Statutului funcționarilor și prin intermediul Colegiului șefilor de administrație, părțile la prezentul acord ar trebui să se angajeze să depună eforturi pentru a prevedea și pentru directorii generali și funcționarii cu funcții echivalente un nivel al standardelor echivalent cu cel al standardelor adoptate de organismul de etică.

Astfel de mecanisme interinstituționale formale și standarde comune pentru personal nu există însă pentru membrii instituțiilor, iar aceasta este tocmai valoarea adăugată a unui organism de etică, a cărui competență ar urma să se extindă și asupra membrilor tuturor instituțiilor și organismelor consultative ale UE.

Competențele decizionale în materie de adoptare și aplicare a normelor etice interne ale fiecărei instituții ar trebui să revină în continuare instituțiilor respective. Aplicarea normelor interne este responsabilitatea primordială a fiecărei instituții și este exercitată în cadrul sistemului de echilibru instituțional prevăzut de tratate, care garantează echilibrul între puteri. Instituțiile nu pot renunța să își exercite competențele care le sunt încredințate prin tratate. Ele nu pot delega altui for responsabilitatea de veghea asupra conduitei membrilor lor și prerogativa de a lua măsuri în cazul încălcării normelor etice de către membrii lor. Cu toate acestea, în virtutea autonomiei lor administrative, ele pot decide să înființeze un organism consultativ și să se bucure de asistența acestuia pentru a elabora standarde minime comune referitoare la conduita etică a membrilor lor și în chestiunile legate de elaborarea normelor și a procedurilor lor interne în materie de etică aplicabile membrilor lor.

Instituirea acestui organism nu va interfera cu funcțiile de investigare ale Oficiului European de Luptă Antifraudă, ale Parchetului European, ale autorităților naționale de poliție și urmărire penală și ale Ombudsmanului European, nu le va limita în niciun fel și, așadar, competențele acestora nu se vor suprapune.

Prezentul acord nu aduce atingere Acordului interinstituțional din 2021 între Parlament, Consiliu și Comisie privind un registru de transparență obligatoriu și nici Acordului interinstituțional din 25 mai 1999 între Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisie privind investigațiile interne efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă.

Pentru a asigura adeziunea părților implicate și a oferi valoare adăugată, acest organism ar trebui să fie o structură comună tuturor instituțiilor și organelor consultative, care să le ofere îndrumare și asistență, consiliindu-le cu privire la aspecte și respectând modalități convenite de comun acord.

Pentru a-și onora angajamentul de a sprijini crearea unui organism de etică comun tuturor instituțiilor și organismelor consultative, Comisia propune prezentul acord între aceste instituții și organele consultative, care va fi transmis Parlamentului European, Consiliului European, Consiliului, Curții de Justiție a Uniunii Europene, Băncii Centrale Europene, Curții de Conturi Europene, Comitetului Economic și Social și Comitetului Regiunilor. În spiritul cooperării loiale, este important să se ajungă la un acord interinstituțional cât mai curând posibil și în timp util pentru a permite înființarea organismului interinstituțional de etică înainte de următoarele alegeri europene. La cererea sa, Banca Europeană de Investiții poate, la rândul său, să devină parte cu drepturi depline la prezentul acord după intrarea în vigoare a acestuia. Ea devine parte la prezentul acord de la data la care desemnează un reprezentant în cadrul organismului de etică. Eventualele standarde dezvoltate de organismul de etică înainte ca Banca Europeană de Investiții să devină membră efectivă a organismului i se aplică integral acesteia.

Organele, oficiile și agențiile Uniunii, altele decât instituțiile participante, pot să dorească să aplice în mod voluntar întregul set de standarde comune actuale și viitoare dezvoltate de organismul de etică în ceea ce privește normele aplicabile persoanelor, altele decât membrii personalului, care dețin o funcție similară celor care intră sub incidența prezentului acord. În acest caz, organele, oficiile și agențiile Uniunii vor participa la un schimb de opinii cu membrii organismului de etică cu privire la normele lor interne referitoare la domeniile în care au fost elaborate standarde. Ele vor desemna un reprezentant special pentru a participa la acest schimb de opinii. Un astfel de schimb de

opinii va avea loc și atunci când se elaborează noi standarde sau când sunt actualizate standardele existente.

Acord între Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comisia Europeană, Curtea de Justiție a Uniunii Europene, Banca Centrală Europeană, Curtea de Conturi Europeană, Comitetul Economic și Social și Comitetul Regiunilor de instituire a unui organism interinstituțional care să stabilească standarde etice destinate membrilor instituțiilor și organelor consultative menționate la articolul 13 din Tratatul privind Uniunea Europeană

PARLAMENTUL EUROPEAN,

CONSILIUL EUROPEAN,

CONSILIUL,

COMISIA EUROPEANĂ,

CURTEA DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE,

BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ,

CURTEA DE CONTURI,

COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN

ȘI COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

întrucât:

- (1) Scopul prezentului acord este de a institui un organism interinstituțional care să definească standarde etice pentru membrii instituțiilor și organelor consultative ale Uniunii enumerate la articolul 13 alineatele (1) și (4) din Tratatul privind Uniunea Europeană (denumit în continuare „organismul”). La cererea sa, Banca Europeană de Investiții poate, la rândul său, să devină parte cu drepturi depline la prezentul acord după intrarea în vigoare a acestuia.
- (2) Organele, oficiile și agențiile Uniunii, altele decât părțile la prezentul acord, pot alege să aplice întregul set de standarde comune prezente și viitoare dezvoltate de Organismul de etică în ceea ce privește normele aplicabile persoanelor, altele decât membrii personalului lor, care dețin o funcție similară celor care intră sub incidența prezentului acord.
- (3) Funcționarea organismului nu ar trebui să aducă atingere competențelor niciuneia dintre părți, astfel cum sunt prevăzute în tratate, și nici libertății de care dispun de a se organiza intern ori sistemului de control și echilibru instituit prin tratate. De asemenea, organismul nu trebuie să interfereze cu competențele Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF), care are competențe și o expertiză semnificative în ceea ce privește investigarea încălcărilor grave ale îndatoririlor lor profesionale de către membrii instituțiilor. Toate instituțiile, organele, oficiile și agențiile ar trebui să recunoască și să sprijine pe deplin mandatul OLAF.
- (4) Eficacitatea Uniunii în ansamblul său se bazează pe legitimitatea sa, care, la rândul său, se bazează pe încrederea cetățenilor săi. Etica, integritatea și transparența sunt esențiale pentru menținerea încrederii cetățenilor Uniunii în activitatea politică, legislativă și administrativă a instituțiilor Uniunii.
- (5) Membrii instituțiilor și organelor consultative ale Uniunii au responsabilitatea de a apăra cu toată forța și a întruropa principiile și obligațiile etice prevăzute în tratate, precum și în normele stabilite de fiecare instituție în temeiul tratatelor.

- (6) Este important nu numai ca toate instituțiile și organele consultative ale Uniunii să stabilească și să aplice norme clare și transparente, ci și ca acestea să aibă același set de standarde minime de integritate și independență, precum și mecanisme prin care să asigure respectarea normelor etice pe care le-au stabilit.
- (7) În consecință, sarcinile organismului ar trebui să fie de a elabora standarde minime comune într-un număr definit de domenii, de a face schimb de opinii cu privire la autoevaluarea efectuată de o instituție sau de un organ consultativ cu privire la alinierea normelor sale interne la standardele elaborate și de a încuraja cooperarea interinstituțională în acest domeniu.
- (8) Schimbul de opinii, bazat pe o autoevaluare, ar trebui să se aplice și organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii, altele decât părțile, care aleg în mod voluntar să aplice întregul set de standarde minime comune. În acest scop, ele vor desemna un reprezentant special pentru a participa la acest schimb de opinii.
- (9) Fiecare parte ar trebui să depună eforturi pentru a asigura paritatea de gen în ceea ce privește numirea reprezentanților săi titulari și supleanți în cadrul organismului. Referitor la componența sa, organismul ar trebui să depună eforturi pentru a asigura echilibrul de gen, inclusiv cu privire la membrii săi (titulari și supleanți) și la președinte, precum și la experții independenți.
- (10) Nicio dispoziție din prezentul acord nu ar trebui să împiedice o parte să impună cerințe mai stricte pentru membrii săi, în special având în vedere riscurile specifice asociate mandatului și sarcinilor părții sau ale membrilor acesteia.
- (11) Nicio dispoziție din prezentul acord nu ar trebui să servească, în nicio situație, drept pretext pentru a coborî nivelul standardelor aplicate deja de către o parte cu privire la chestiunile abordate în prezentul acord.
- (12) Părțile ar trebui în orice situație să coopereze în mod loial în vederea punerii în aplicare a prezentului acord.
- (13) Prezentul acord este semnat de către părți după finalizarea procedurilor lor interne respective în acest scop,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

Articolul 1

Obiect și domeniu de aplicare

1. Prezentul acord instituie un organism interinstituțional care să stabilească standarde de etică („denumit în continuare „organismul”) destinate membrilor Parlamentului European, ai Consiliului European, ai Consiliului, ai Curții de Justiție a Uniunii Europene, ai Băncii Centrale Europene, ai Curții de Conturi Europene, ai Comitetului Economic și Social și ai Comitetului Regiunilor („părțile”). Acordul stabilește, de asemenea, cadrul și principiile de funcționare ale acestui organism.

2. La cererea sa, Banca Europeană de Investiții devine, la rândul său, parte cu drepturi depline la prezentul acord. Participarea sa la organism devine efectivă începând cu data la care desemnează un reprezentant în cadrul organismului, în conformitate cu articolul 3. Eventualele standarde minime comune dezvoltate de organism înainte ca Banca Europeană de Investiții să devină membră efectivă a organismului i se aplică integral acesteia.

Articolul 2

Definiții

1. În sensul prezentului acord, „membri ai părților” înseamnă:
 - (a) deputații din Parlamentul European;
 - (b) președintele Consiliului European;
 - (c) reprezentanții la nivel ministerial ai statului membru care deține președinția Consiliului;
 - (d) membrii Comisiei Europene;
 - (e) membrii Curții de Justiție a Uniunii Europene;
 - (f) membrii Curții de Conturi;
 - (g) membrii Comitetului executiv al Băncii Centrale Europene, precum și membrii Consiliului guvernatorilor și ai Consiliului de supraveghere, în exercițiul funcțiunii lor;
 - (h) membrii Comitetului Economic și Social European;
 - (i) membrii Comitetului European al Regiunilor.
2. În cazul în care Banca Europeană de Investiții devine parte la acord, în conformitate cu articolul 1 alineatul (2), definiția prevăzută la alineatul (1) din prezentul articol se extinde pentru a-i include pe membrii Comitetului de direcție al Băncii Europene de Investiții, precum și pe membrii Consiliului de administrație în exercițiul funcțiunii lor.

Articolul 3

Membrii organismului

1. Fiecare parte este reprezentată în cadrul organismului printr-un membru. În acest scop, fiecare parte numește un reprezentant titular și un supleant, care va asuma rolul de membru al organismului atunci când reprezentantul titular este absent sau nu poate participa. Reprezentanții titulari și supleanți sunt numiți în termen de cel mult două luni de la data intrării în vigoare a acordului. Fiecare parte depune eforturi pentru a asigura paritatea de gen în ceea ce privește numirea reprezentanților săi titulari și supleanți.

2. Reprezentantul titular al organismului este, în principiu, la nivel de vicepreședinte sau la un nivel echivalent.
3. Fiecare parte are libertate deplină de a îl înlocui pe reprezentantul său deplin sau supleant, străduindu-se în orice situație să asigure paritatea de gen în rândul reprezentanților săi titulari și supleanți. În orice caz, mandatul reprezentantului titular sau supleant încetează automat:
 - (a) atunci când reprezentantul încetează să mai ocupe o funcție în cadrul instituției Uniunii sau al organului consultativ pe care îl reprezintă;
 - (b) în orice caz, în termen de cinci ani de la data la care a fost desemnat prima dată ca reprezentant titular sau supleant.

Articolul 4

Președintele

1. Fiecare parte asigură președinția organismului prin rotație, pentru un mandat de un an. Ordinea de rotație respectă ordinea instituțiilor stabilită la articolul 13 alineatul (1) din tratat. După epuizarea listei prevăzute la articolul 13 alineatul (1) din tratat, rotația continuă cu cele două organe consultative menționate la articolul 13 alineatul (4) din tratat. Aceasta continuă apoi cu Banca Europeană de Investiții, în cazul în care aceasta devine parte la acord, în conformitate cu articolul 1 alineatul (2).
2. Președintele organizează activitatea organismului, asigurându-se că se iau măsurile organizatorice și procedurale adecvate și aducând toate informațiile și documentele necesare la cunoștința tuturor membrilor organismului.

Articolul 5

Experți independenți

1. Organismul este asistat în activitatea sa de cinci experți independenți care iau parte la toate reuniunile organismului în calitate de observatori și oferă consiliere membrilor organismului cu privire la orice chestiune etică legată de mandatul organismului.
2. Experții independenți sunt numiți de comun acord de către părți, ținând seama de competența, experiența, independența și calitățile lor profesionale. Aceștia au un parcurs în care au dat dovadă de o conduită profesională ireproșabilă și dețin experiență în funcții de rang înalt în organizațiile publice europene, naționale sau internaționale. Ei sunt numiți, în conformitate cu o procedură care urmează să fie stabilită de Comisie, în termen de cel mult trei luni de la intrarea în vigoare a prezentului acord.
3. Experții independenți semnează o declarație privind absența conflictelor de interese. În cazul în care autoritatea abilitată să încheie contracte de muncă constată existența unui conflict de interese, aceasta solicită avizul organismului.
4. Atunci când numesc experții independenți, părțile se străduiesc să asigure echilibrul de gen.

5. Mandatul experților independenți este de trei ani, reînnoibil o singură dată. În cazul în care funcțiile unui expert independent încetează înainte de încheierea mandatului de trei ani, părțile numesc de comun acord un nou membru pentru o perioadă de trei ani.
6. Experții independenți primesc statutul de consilieri speciali din partea Comisiei și sunt atașați pe lângă Comisie din rațiuni administrative. Acestora li se rambursează cheltuielile de călătorie și de cazare pe care le suportă în exercițiul funcțiunii. Ei primesc o diurnă pe zi de muncă, calculată pe baza remunerației unui funcționar al Uniunii cu gradul AD12.

Articolul 6

Mandatul

1. Organismul contribuie la promovarea unei culturi comune a eticii și a transparenței în rândul părților, în special prin dezvoltarea unor standarde minime comune părților referitoare la conduita membrilor lor (denumite în continuare „standardele”) și prin încurajarea schimbului de bune practici în această privință.
2. Sarcinile organismului sunt următoarele:
 - (a) să elaboreze standarde privind conduita membrilor părților, în domeniile menționate la articolul 7;
 - (b) să actualizeze aceste standarde, în conformitate cu articolul 8;
 - (c) să organizeze schimburi de opinii pe baza evaluării efectuate de fiecare parte sau de un organ, oficiu sau agenție a Uniunii care s-a implicat în mod voluntar în acest sens cu privire la alinierea propriilor sale norme interne la standarde, în conformitate cu articolul 9 și, respectiv, articolul 19;
 - (d) să promoveze cooperarea între părți cu privire la chestiuni de interes comun legate de normele lor interne referitoare la conduita membrilor lor, precum și schimburi cu orice altă organizație europeană, națională sau internațională ale cărei activități sunt relevante pentru stabilirea standardelor;
 - (e) să publice un raport anual, în conformitate cu articolul 17.
3. Funcționarea organismului nu aduce atingere competențelor părților și nici libertății de care dispun de a se organiza intern. În special, organismul nu este competent în ceea ce privește aplicarea normelor interne ale unei părți în cazuri individuale.

Articolul 7

Elaborarea unor standarde minime comune

1. Organismul elaborează standarde referitoare la conduita membrilor tuturor părților. Standardele sunt elaborate în contextul obligațiilor impuse membrilor părților prin tratate și țin seama de natura mandatului sau a funcției publice a acestora, precum și de particularitățile fiecărei părți. Standardele nu afectează sistemul de control și echilibru instituit prin tratate.

2. Standardele privesc următoarele chestiuni:
- (a) interesele și activele care trebuie declarate de către membrii părților;
 - (b) activitățile externe ale membrilor părților pe durata mandatului acestora;
 - (c) acceptarea de către membrii părților de cadouri, ospitalitate, călătorii oferite de către terți pe durata mandatului lor;
 - (d) acceptarea de către membrii părților de premii, decorații, distincții și titluri onorifice pe durata mandatului lor;
 - (e) activitățile membrilor părților după încheierea mandatului lor;
 - (f) măsurile de condiționalitate și măsurile complementare de transparență înțelese în sensul și aflate în sfera de aplicare a Acordului interinstituțional din 20 mai 2021 privind un registru de transparență obligatoriu¹, în special în ceea ce privește reuniunile membrilor părților cu reprezentanții grupurilor de interese, astfel cum sunt definiți la articolul 2 litera (a) din acordul respectiv.
3. Organismul elaborează, de asemenea, standarde minime comune cu privire la:
- (a) procedurile generale stabilite de părți pentru a asigura și a monitoriza respectarea normelor lor interne în domeniile menționate la alineatul (2), inclusiv acțiunile de sensibilizare, componența și sarcinile organelor interne cu privire la chestiunile de etică, mecanismele de semnalare către partea în cauză a unei suspiciuni de încălcare a normelor, inclusiv luarea de măsuri în urma unei astfel de semnalări și protejarea persoanelor care au semnalat încălcări împotriva represaliilor, inclusiv în ceea ce privește cazurile de hărțuire în care sunt implicați membri ai părților, precum și procedurile de inițiere sau de adoptare de sancțiuni în cazul încălcărilor.
 - (b) cerințele de a face publice informațiile colectate în domeniile menționate la alineatul (2).
4. Pot fi elaborate și alte standarde minime comune în alte domenii decât cele enumerate la alineatele (2) și (3), cu condiția ca toate părțile să fie de acord.
5. Membrii organismului convin asupra standardelor prin consens, în spiritul cooperării loiale.
6. Membrii organismului convin asupra standardelor în termen de șase luni de la numirea membrilor și a experților independenți, în conformitate cu articolul 3 alineatul (1) și articolul 5 alineatul (2), și după luarea unei decizii privind elaborarea de noi standarde în temeiul alineatului (4).

¹ JO L 207, 11.6.2021, p. 1.

7. Standardele sunt formalizate în scris și, ținând seama în mod corespunzător de autonomia fiecărei părți, sunt comunicate tuturor părților. Părțile se angajează să le pună în aplicare în normele lor interne privind conduita membrilor lor. Standardele sunt puse la dispoziția publicului pe site-ul web al organismului, menționat la articolul 18.

Articolul 8

Actualizarea standardelor minime comune

1. Organismul evaluează necesitatea unei actualizări a standardelor existente în cazul în care unul sau mai mulți membri ai organismului consideră că este necesară o astfel de revizuire.
2. O revizuire poate fi considerată necesară în special ca urmare a evoluțiilor jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene, a apariției unor standarde noi în materie de etică noi sau a modificării standardelor existente ale organizațiilor internaționale, a noilor evoluții tehnice sau a necesității clarificării standardelor existente pe fondul unor probleme recurente.
3. Articolul 7 alineatele (5) și (7) se aplică actualizării standardelor existente.

Articolul 9

Schimb de opinii cu privire la autoevaluările părților

1. Fiecare parte efectuează o autoevaluare scrisă a normelor sale interne și a alinierii acestora la standardele elaborate în conformitate cu articolul 7, precum și la eventualele actualizări ale standardelor existente efectuate în conformitate cu articolul 8.
2. Fiecare parte încheie autoevaluarea în termen de maximum patru luni de la adoptarea unui standard sau de la actualizarea sa.
3. Autoevaluarea este prezentată de partea în cauză în cadrul unei reuniuni a organismului.
4. Experții independenți formulează un aviz scris cu privire la fiecare autoevaluare, în termen de două luni de la primirea acesteia. În cazul în care avizul experților nu este adoptat în unanimitate, acesta include orice punct de vedere diferit. Deliberările experților sunt confidențiale.
5. În termen de două luni de la primirea avizului scris menționat la alineatul (4), organismul organizează un schimb de opinii pe baza autoevaluării și a avizului scris.
6. Secretariatul întocmește un raport care rezumă schimbul de opinii menționat la alineatul (5) și care conține observațiile finale. Organismul poate modifica raportul înainte de aprobare. Acesta aprobă raportul prin consens, în termenul de două luni menționat la alineatul (5). Avizul experților independenți face parte din raport.
7. Fiecare parte își actualizează normele interne în orice moment după adoptarea standardelor de către organism și în termen de cel mult patru luni de la aprobarea raportului de către organism.

8. Nici schimbul de opinii menționat la alineatul (5), nici raportul menționat la alineatul (6) nu au caracter obligatoriu sau forță juridică.
9. Autoevaluarea menționată la alineatul (1) și raportul menționat la alineatul (6) se publică în conformitate cu articolul 18.

Articolul 10

Schimbul de bune practici

1. Organismul organizează o reuniune anuală dedicată în mod specific chestiunilor de interes comun în domeniul eticii și schimbului de bune practici între părți.
2. Organismul poate invita la reuniunea menționată la alineatul (1) reprezentanți ai oricărei alte organizații publice naționale, europene sau internaționale a cărei activitate este considerată relevantă pentru stabilirea standardelor.

Articolul 11

Reuniunile

1. Reuniunile sunt convocate de către președinte.
2. Pe lângă reuniunile menționate la articolele 7-10, președintele poate, din proprie inițiativă sau la cererea oricărei părți și în termen de o lună de la primirea acestei cereri, să convoace reuniuni suplimentare pentru a aborda chestiunile de interes comun.

Articolul 12

Procedura de urmat în cazul conflictelor de interes

1. Membrii organismului și experții independenți declară cu promptitudine președintelui orice circumstanță care ar putea afecta sau ar putea fi percepută ca afectându-le independența sau imparțialitatea lor în timpul îndeplinirii sarcinilor care le revin în cadrul organismului.
2. În cazul în care face o declarație în conformitate cu alineatul (1):
 - (a) membrul în cauză este înlocuit de supleantul său atât timp cât membrul respectiv nu poate participa la lucrările organismului. În cazul în care declarația este făcută de președinte, acesta este înlocuit temporar de membrul care, la momentul respectiv, reprezintă instituția ce urmează să asigure președinția prin rotație, în conformitate cu ordinea de rotație definită la articolul 4 alineatul (1);
 - (b) expertul independent în cauză se abține de la participarea la schimburile cu ceilalți experți atât timp cât persistă situația de conflict.

Articolul 13

Regulamentul de procedură

1. Organismul își adoptă propriul regulament de procedură, care este public, în termen de trei luni de la numirea membrilor și a experților independenți.
2. Regulamentul de procedură detaliază modalitățile necesare pentru a asigura eficacitatea punerii în aplicare a prezentului acord.

Articolul 14

Rambursarea cheltuielilor

Orice cheltuieli suportate de un membru al organismului sau de supleantul acestuia în legătură cu atribuțiile sale în cadrul organismului sunt suportate de instituția de care aparține.

Articolul 15

Secretariatul

1. Secretariatul este o structură operațională comună instituită pentru a gestiona funcționarea organismului. Acesta este format din șefii de unitate sau persoanele cu o funcție echivalentă care răspund de normele de etică referitoare la membri în cadrul fiecărei părți (denumiți în continuare „șefii de unitate”) și personalul acestora.
2. Secretariatul este găzduit în mod oficial în cadrul Comisiei și funcționează sub coordonarea șefului de unitate care, în cadrul Comisiei, răspunde de normele de etică pentru membrii Comisiei sau de un funcționar desemnat în mod specific în acest scop de către Comisie, de comun acord cu celelalte părți (denumit în continuare „coordonatorul”). Coordonatorul reprezintă secretariatul și supraveghează activitatea zilnică a acestuia, în interesul comun al părților.
3. Secretariatul:
 - (a) se află în subordinea organismului, pregătește reuniunile acestuia, oferă asistență operațională în îndeplinirea sarcinilor sale și întocmește raportul menționat la articolul 9 alineatul (6);
 - (b) întocmește proiectul de raport anual menționat la articolul 17;
 - (c) desfășoară orice alte activități care sunt necesare pentru punerea în aplicare a prezentului acord;
 - (d) direcționează întreaga corespondență adresată organismului și transmisă de acesta în afară către președintele organismului și/sau către partea vizată de corespondență.

Articolul 16

Resurse

1. Părțile se angajează, prin intermediul unui memorandum de înțelegere între secretarii lor generali sau titularii unei funcții echivalente, care urmează să fie convenit în termen de trei luni de la numirea membrilor și a experților independenți, să pună la dispoziție resursele umane, administrative, tehnice și financiare necesare, inclusiv personalul adecvat pentru secretariat, astfel încât să se asigure punerea în aplicare eficace a prezentului acord.
2. Părțile împart în mod egal costurile legate de experții independenți menționați la articolul 5. Ele acordă Comisiei o compensație financiară anuală la începutul exercițiului financiar.
3. Orice cerere a organismului prin care se solicită cheltuieli administrative suplimentare cu caracter excepțional se adresează părților, care examinează și aprobă anual cererile bugetare ale organismului în conformitate cu normele și procedurile lor interne.

Articolul 17

Raportul anual

1. Organismul adoptă prin consens un raport anual privind activitățile organismului în cursul anului precedent, după o discuție în cadrul reuniunii menționate la articolul 10.
2. Raportul anual este pus la dispoziția publicului pe site-ul web al organismului.

Articolul 18

Site-ul web

1. Organismul gestionează un site web pe care sunt puse la dispoziția publicului toate informațiile relevante pentru activitățile sale.
2. Site-ul web conține, în special, următoarele:
 - (a) componența organismului, calendarul reuniunilor sale și ordinele de zi ale reuniunilor;
 - (b) standardele elaborate în conformitate cu articolul 7 și, după caz, actualizate în conformitate cu articolul 8;
 - (c) autoevaluările și rapoartele menționate la articolul 9 alineatele (1) și (6);
 - (d) toate normele aplicabile tuturor părților în domeniile reglementate de standarde.

Acesta conține, de asemenea, aceleași informații pentru alți participanți voluntari prevăzuți la articolul 19.

Articolul 19

Implicarea voluntară a organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii, altele decât părțile

1. Organele, oficiile și agențiile Uniunii, altele decât părțile, pot să informeze organismul că doresc să aplice în mod voluntar întregul set de standarde comune prezente și viitoare în ceea ce privește normele aplicabile persoanelor, altele decât membrii personalului, care dețin o funcție similară celor care intră sub incidența articolului 2.

2. Organismul invită organul, oficiul și agenția Uniunii în cauză să efectueze o autoevaluare scrisă a normelor sale interne și a alinierii acestora la standarde și să desemneze un reprezentant care să participe la un schimb de opinii cu membrii organismului. Articolul 9 alineatele (3)-(9) se aplică în mod corespunzător.
3. Alineatul (2) se aplică *mutatis mutandis* atunci când organismul elaborează noi standarde sau le actualizează pe cele existente.

Articolul 20

Revizuirea

Părțile evaluează punerea în aplicare a acordului la doi ani de la intrarea sa în vigoare și, ulterior, periodic, în vederea îmbunătățirii și consolidării funcționării organismului sau a revizuirii acordului, după caz.

Articolul 21

Dispoziții finale

1. Prezentul acord are caracter obligatoriu pentru părți. Acordul intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.
2. Părțile cooperează în mod loial în vederea punerii în aplicare a prezentului acord.

Adoptat la Bruxelles, [data]

Pentru Parlamentul European,

...

Pentru Consiliul European,

...

Pentru Consiliu,

...

Pentru Comisia Europeană,

...

*Pentru Curtea de Justiție a Uniunii
Europene,*

....

*Pentru Banca Centrală
Europeană,*

....

Pentru Curtea de Conturi,

....

*Pentru Comitetul Economic și
Social European,*

...
Pentru Comitetul Regiunilor,
...